

Πρόγραμμα
Καλλιτεχνικής Έρευνας & Φιλοξενίας
Ιδρύματος Γ. & Α. Μαμιδάκη
15-22.10.22

Το Πρόγραμμα

Το Ίδρυμα Γ. & Α. Μαμιδάκη ανακοινώνει ανοιχτό κάλεσμα (Open Call) συμμετοχής στο νέο Πρόγραμμα Φιλοξενίας που εγκαινιάζει φέτος τον Οκτώβρη. Το κάλεσμα αφορά Έλληνες επαγγελματίες από τον χώρο των εικαστικών τεχνών και του πολιτισμού των οποίων η δουλειά **βασίζεται σε έρευνα, πειραματισμό και συνεργασίες**: καλλιτέχνες κάθε είδους, επιμελητές, ακτιβιστές, αρχιτέκτονες, ερευνητές, ποιητές, συγγραφείς, μεταφραστές, ακαδημαϊκούς. Το Πρόγραμμα θα φιλοξενήσει **8–10 residents**, είναι **πλήρως χρηματοδοτούμενο**, και θα πραγματοποιηθεί στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης από **15-22 Οκτωβρίου 2022**.

Το Ίδρυμα Γ. & Α. Μαμιδάκη είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Αποστολή μας είναι η ενίσχυση και προώθηση της σύγχρονης τέχνης και πολιτισμού, η μετάδοση γνώσης και η στήριξη της αέναης παιδείας. Οδηγούμενοι από την αποστολή μας, και δεδομένων των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες στον χώρο του πολιτισμού αυτή τη στιγμή, μετά από δύο χρόνια σιωπής και ακινησίας, στόχος μας με την έναρξη του Προγράμματος Φιλοξενίας είναι να δημιουργήσουμε μια μοναδική εμπειρία **παρέχοντας χώρο για συνύπαρξη**.

Το Πρόγραμμα φιλοδοξεί να δημιουργήσει μια νέα πλατφόρμα για **συλλογική μάθηση, συζήτηση και πειραματισμό**. Πρόκειται για ένα εβδομαδιαίο, εντατικό, συλλογικό residency γεμάτο συζητήσεις, προβληματισμούς, workshops, και επιτόπια έρευνα. Πιστεύουμε πως το άνοιγμα σε πολλαπλές εμπειρίες – αν και δύσκολο στην πράξη – είναι αναγκαίο για συνεχή εξέλιξη, επομένως το πρόγραμμα αποσκοπεί στην **ανάπτυξη δικτύων συνέργειας και συνεργασίας, και στην ώσμωση ανθρώπων από τον χώρο της τέχνης και του πολιτισμού**.

Με αφετηρία μια θεματική που μας απασχολεί ιδιαίτερα αυτό τον καιρό, και που δεσπόζει στη σύγχρονη διεθνή έρευνα, δημιουργούμε μια **συνθήκη-ευκαιρία συνάντησης** με τη δημιουργίας ενός υβριδικού σχήματος. Το Πρόγραμμα θα εστιάσει στην θεματική **Φροντίδα: Οικονομίες Ευδαιμονίας** (Care: Economies of Happiness) και στοχεύει στην έρευνα, την παραγωγή νέας γνώσης και τον **εμπλουτισμό της ελληνικής βιβλιογραφίας** γύρω από τη θεματική της έννοιας της *φροντίδας*.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, θα πραγματοποιηθούν διαδραστικά ερευνητικά εργαστήρια (workshops) από καλεσμένους συνεργάτες-επαγγελματίες του χώρου, οι οποίοι δεν θα δράσουν με τον παραδοσιακό ρόλο του παρουσιαστή, αλλά περισσότερο ως καθοδηγητές της συζήτησης, δίνοντας έναυσμα για εμπλοκή όλων. Στόχος είναι η **εναλλακτική-βιωματική προσέγγιση** της παραπάνω θεματικής. Το πρόγραμμα φιλοδοξεί να οδηγήσει σε μια πληθώρα νέων προσεγγίσεων και στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας που θα παραχθεί στο διάστημα αυτό με τη μορφή **έντυπης και ηλεκτρονικής δημοσίευσης**, η οποία θα παρουσιαστεί επίσημα το καλοκαίρι του 2023. Το πρόγραμμα θα πραγματοποιηθεί *κυρίως* στην ελληνική γλώσσα.

Η υποβολή της αίτησης πραγματοποιείται **αποκλειστικά** από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος. Αιτήσεις μέσω email, τηλεφωνικώς ή άλλο τρόπο εκτός της επίσημης αίτησης δεν γίνονται δεκτές.

Η ημερομηνία λήξης υποβολής αιτήσεων είναι το **Σάββατο 20 Αυγούστου, 23.59**.

Για διευκρινήσεις/απορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν στο mail admin@gnamamidakisfoundation.org

Το Πρόγραμμα Φιλοξενίας θα πραγματοποιηθεί στο Minos Beach art hotel στην Κρήτη, το οποίο φιλοξενεί μια από τις σημαντικότερες συλλογές σύγχρονης γλυπτικής στην Ελλάδα στο Sculpture Garden. Με περισσότερα από 50 έργα σε μόνιμη έκθεση, η συλλογή αποτελεί παράθυρο των καλλιτεχνικών πειραματισμών από το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα μέχρι σήμερα.

Λίγα λόγια για το Ίδρυμα Γ. & Α. Μαμιδάκη

Όραμά μας να αποτελούμε πηγή έμπνευσης για τις επόμενες γενιές και σημείο αναφοράς για τον χώρο της τέχνης και του πολιτισμού.

Αποστολή μας η ενίσχυση και προώθηση της σύγχρονης τέχνης και πολιτισμού, η μετάδοση γνώσης και η στήριξη της αέναης παιδείας.

Με γνώμονα την αγάπη για την τέχνη, και την πεποίθηση πως οι έννοιες πολιτισμός και φιλοξενία οφείλουν να είναι αλληλένδετες και να συμπληρώνουν η μία την άλλη, το 1988, η Τζίνα Μαμιδάκη διοργάνωσε το πρώτο Συμπόσιο Τέχνης στο ξενοδοχείο Minos Beach art hotel. 32 καλλιτέχνες και 5 επιμελητές από την Ελλάδα, την Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες κατέφθασαν στο ξενοδοχείο, όπου για ένα διάστημα δημιούργησαν σε αυτόν τον ιδιαίτερο τόπο. Η επιτυχία του πρώτου Συμποσίου οδήγησε στην πραγματοποίηση ακόμα δύο, το 1990 και το 1993. Το δεύτερο Συμπόσιο Τέχνης προσκάλεσε 16 καλλιτέχνες και 6 ομιλητές από τη Μεσόγειο για να εξερευνήσουν την ιδέα μιας Νέας Μεσογειακής Πολιτιστικής Ταυτότητας. Τρία χρόνια αργότερα, και λίγο μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, το τρίτο Συμπόσιο, διερευνώντας τη σχέση τέχνης και πολιτικής, συγκέντρωσε 22 καλλιτέχνες των οποίων το έργο είχε περιοριστεί από ολοκληρωτικά καθεστώτα.

Κάπως έτσι μπήκαν τα θεμέλια για μια εμβληματική συλλογή σύγχρονης τέχνης που σήμερα απαριθμεί περισσότερα από 70 έργα, αποτελώντας παράθυρο στους καλλιτεχνικούς πειραματισμούς του δεύτερου μισού του 20ου αιώνα. Το Sculpture Garden του ξενοδοχείου Minos Beach art hotel – μια κοινή κληρονομιά του Ιδρύματος Γ. & Α. Μαμιδάκη και της bluegr – αποτελεί ταυτόχρονα ξεχωριστή οντότητα και αναπόσπαστο κομμάτι του συγκεκριμένου τόπου.

Η Τζίνα Μαμιδάκη ίδρυσε το Κοινωφελές Ίδρυμα Γεωργίου και Αριστέας Μαμιδάκη ως φόρος τιμής στους γονείς της. Με κεντρικό πυλώνα την καλλιτεχνία και τον πολιτισμό, το Ίδρυμα επινοεί, συντονίζει και υλοποιεί δράσεις που στηρίζουν τη δημιουργία νέων έργων τέχνης και προωθούν τη σύγχρονη δημιουργία, την ελεύθερη καλλιτεχνική έκφραση και την αέναη παιδεία.

Εκτός των τριών σημαντικών και πρωτοπόρων Συμποσίων Τέχνης (1988, 1990 & 1993), με τα χρόνια το Ίδρυμα Γ&Α Μαμιδάκη έχει προωθήσει την τέχνη και τον πολιτισμό μέσω πολλών ομαδικών και ατομικών εκθέσεων και συνοδευτικών καταλόγων, καθώς και αρκετών αναθέσεων site specific έργων. Επιπλέον, μέσω πληθώρας εκπαιδευτικών προγραμμάτων, θέλουμε να εμπνεύσουμε τις δημιουργικές δυνάμεις της νέας γενιάς προσφέροντας έδαφος για μάθηση, πειραματισμό και εξέλιξη. Υλοποιούμε πρωτοβουλίες και δραστηριότητες με σκοπό την εξοικείωση μικρών και μεγάλων με τη σύγχρονη τέχνη και πολιτισμό: σειρές σεμιναρίων με θέμα την ελληνική μυθολογία, εκπαιδευτικές ξεναγήσεις, και καλλιτεχνικά εργαστήρια για μαθητές σε συνεργασία με σχολεία της Κρήτης.

Η θέσπιση του Βραβείου Τέχνης το 2019 υποστηρίζει την παραγωγή νέων έργων τέχνης και αποτελεί επιστέγασμα μιας τριακονταετούς προσπάθειας ενίσχυσης της σύγχρονης καλλιτεχνικής ηγεσίας, η οποία τώρα περισσότερο από ποτέ χρειάζεται την κατάλληλη στήριξη και προβολή. Το Βραβείο Τέχνης δίνει την ευκαιρία σε σύγχρονους καλλιτέχνες να δημιουργήσουν εικαστικό έργο που όχι μόνο θα παραμείνει σε μόνιμη έκθεση στο Sculpture Garden αλλά θα ενταχθεί και σε μια σημαντική πολιτιστική κληρονομιά. Τέλος, το Πρόγραμμα Καλλιτεχνικής Έρευνας & Φιλοξενίας έχει σκοπό να διευκολύνει τη μετακίνηση, την ανάπτυξη δικτύων συνέργειας και συνεργασίας, και την ώσμωση ανθρώπων από τον χώρο της τέχνης και του πολιτισμού.

Επιδιώκουμε στη δημιουργία και διατήρηση ενός δικτύου με φορείς και ανθρώπους από διάφορα επιστημονικά πεδία και κλάδους του πολιτισμού που θα συνεχίζει να μεγαλώνει, προσφέροντας αμοιβαία υποστήριξη και ευκαιρίες για μελλοντικές συνεργασίες.

Τι θα γινόταν αν η φροντίδα ήταν το πρωταρχικό και κύριο μέτρο με το οποίο διαρκώς σταθμίζουμε τους πάντες και τα πάντα; Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν κόσμο φροντίδας, ικανό να συντηρεί και να ανατρέφει όλες τις μορφές φροντίδας;(1)

Τα παραπάνω ερωτήματα τίθενται στο *Μανιφέστο της Φροντίδας*, μιας πρόσφατης συλλογικής έκδοσης (2020) μιας Κολεκτίβας ακαδημαϊκών και ακτιβιστών που σχηματίστηκε με σκοπό την ανάγνωση, ενημέρωση και συλλογική σκέψη γύρω από την θεωρία της φροντίδας και τις πολλαπλές πτυχές της.

Έννοιες όπως *φροντίδα*, *ηθική της φροντίδας*, *πολιτική της φροντίδας*, *οικολογίες* και *οικονομίες φροντίδας* ανέκαθεν απασχολούσαν τον δημόσιο λόγο. Πλέον, την εποχή του Covid-19, μοιάζουν να κυριαρχούν τόσο στον σύγχρονο διάλογο όσο και στη διεθνή έρευνα, αγγίζοντας ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων: υγεία & περίθαλψη, περιβάλλον, πολιτική, οικονομία, ηθική, τέχνη & πολιτισμός. Χρειάστηκε μια πανδημία και ένας παγκόσμιος εγκλεισμός για να βιώσουμε, τώρα περισσότερο από ποτέ, την ανισορροπία που έχει επιφέρει η πλήρης απουσία της φροντίδας, σε όλους τους τομείς και σε όλες τις χώρες. Σχέσεις, συνθήκες εργασίας, προσωπικός εγκλεισμός, απομόνωση, μετακίνηση είναι μόνο μερικές από τις μέχρι πρόσφατα γνώριμες καταστάσεις που υπέστησαν ριζικές αλλαγές. Αλλαγές, όμως, που αναζωπύρωσαν και κατέστησαν αναγκαία την επαναφορά και επανατοποθέτηση της έννοιας της φροντίδας στην πρώτη γραμμή συζήτησης, με σκοπό την επανεξέταση των ηθικών και πολιτικών της διαστάσεων.

Η ιστορία της φροντίδας έχει μελετηθεί και τεκμηριωθεί εκτενέστατα στη διεθνή έρευνα, με βασικό στόχο να επανατοποθετηθεί σε εμπεριστατωμένο θεωρητικό πλαίσιο. Η φροντίδα ως συλλογική πράξη έχει καταπολεμηθεί από τον Χριστιανισμό, την αποικιοκρατία, τον ιμπεριαλισμό, την παγκοσμιοποίηση και τους θεσμούς των εθνικών κρατών. Συχνά αντιμετωπίζεται ως έννοια αυτονόητη, με την αξία της να υποτιμάται, σπάνια αμείβεται, ενώ καθόλου τυχαία έχει περιοριστεί στο σπίτι και έχει συνδεθεί κυρίως με τη γυναίκα, και ευάλωτα μέλη της κοινωνίας.

Ακόμα και όταν «ξέφυγε» από τον ιδιωτικό οίκο και εξαπλώθηκε στην κοινωνία, εμπορευματοποιήθηκε και αναγνωρίστηκε ως επάγγελμα, η φροντίδα ως υποχρεωτική πράξη αγάπης έχει δει αιώνες εργασίας να περνά απαρατήρητη. Νοσηλευτική, εκπαίδευση, οικιακή φροντίδα ηλικιωμένων, καθαριότητα, στην πλειοψηφία τους εκτελούνται από γυναίκες και αλλοδαπά άτομα, οι οποίες αποκλείονται από την οικονομική και πολιτική πρόοδο.(2) Η φεμινιστική θεωρία έχει ασχοληθεί ένθερμα με την ηθική της φροντίδας από τη δεκαετία του 1980 και μετά,

τοποθετώντας την στο επίκεντρο των συζητήσεων. Πλέον, θεωρείται ζωτικής σημασίας η πλήρης αποδέσμευση της έννοιας της φροντίδας από το γυναικείο φύλο, από το σπίτι αλλά και από αφηρημένες έννοιες, και η επανεξέτασή της για αυτό που πραγματικά είναι: απαραίτητη εργασία μέσα σε ένα κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο, δραστηριότητα απαραίτητη για τη συντήρηση και άνθηση της ζωής. «Η αντίληψη ότι η φροντίδα είναι ατομικό ζήτημα πηγάζει από την άρνηση να αποδεχτούμε την κοινή μας τρωτότητα και αλληλεξάρτηση».(3)

Σε πρόσφατη συνέντευξή της, η Σίλβια Φεντερίτσι τονίζει: «Το φεμινιστικό κίνημα τονίζει τη σημασία της ανταλλαγής εμπειριών και της συμμετοχής σε μια συλλογική εξέταση της καθημερινής ζωής και των προβλημάτων μας. Σε μια κοινωνία χωρισμένη σε φυλετικές και έμφυλες γραμμές, η ενότητα είναι ένας στόχος που πρέπει να επιτευχθεί, δεν θεωρείται ότι υπάρχει ήδη»(4).

Ένα σημείο στο οποίο μοιάζουν να συγκλίνουν οι περισσότεροι μελετητές – ειδικά υπό το πρίσμα της πανδημίας – είναι πως η φροντίδα έχει πλέον μετατραπεί σε υποχείριο του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού και της εμπορευματοποίησης. Από βασικό δικαίωμα σε αμειβόμενη υπηρεσία, βάρος, και προνόμιο των λίγων που μπορούν να την υποστηρίξουν οικονομικά. Η Δύση, ειδικά από τη δεκαετία του 1950 και μετά, κατανοεί τη φροντίδα ως ατομική ανάπτυξη και πρόοδο, σαν ένα είδος κοινωνικής κινητικότητας και «αυτοβελτίωσης». Αυτό, ωστόσο, συνδέεται με τις αρχές της καπιταλιστικής αγοράς, στην οποία μπορεί να αγοραστεί το λεγόμενο lifestyle, με τα κράτη να φέρουν το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης για την κάκιστη μεταχείριση δημόσιου χώρου, δομών και παροχών στη σύγχρονη κοινωνία.

Συγκεκριμένα για τον χώρο του πολιτισμού, η έννοια της φροντίδας αποτελεί θέμα ενδιαφέροντος εδώ και πολύ καιρό. Η απουσία της ασφάλειας, οι χαμηλοί μισθοί, οι μισθολογικές ανισότητες, οι φυλετικές διακρίσεις, η ετεροκανονικότητα, η άδικη κατανομή κεφαλαίων, η μη αναγνώριση σημαντικού επιμελητικού/καλλιτεχνικού έργου, είναι μόνο μερικά από τα ζητήματα που έχουν αναγκάσει πολλούς επαγγελματίες του χώρου του πολιτισμού σε αναγνωρισμένα μουσεία τέχνης και πολιτιστικά ιδρύματα ανά τον κόσμο να αναλάβουν δράση, διεκδικώντας αυτονόητα δικαιώματα όπως φροντίδα και σεβασμό προς τον εργαζόμενο, καλές συνθήκες εργασίας, ισορροπία οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.(5)

Σημαντικές πρωτοβουλίες σε διεθνές επίπεδο προσπαθούν και έχουν καταφέρει – με τον ψηφιακό χώρο να βοηθάει σημαντικά – να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους σχηματίζοντας συλλογικότητες & κολεκτίβες, και επανεξετάζοντας τη «φροντίδα» όχι ως ατομική πράξη αλλά περισσότερο ως «συλλογική». Αυτό προϋποθέτει, εκτός από την κατανομή της εξουσίας σε μια πιο οριζόντια δομή και μια συνεκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, με σκοπό την αναγνώριση της σημαντικότητας της αλληλεξάρτησης, της *αλληλοφροντίδας*. Στον πολιτιστικό τομέα, η έννοια της συλλογικότητας βρίσκεται επί του παρόντος σε αντίθεση με έναν κόσμο τέχνης που χτίστηκε πάνω στον ατομικισμό. Απομάκρυνση από την ατομική (καλλιτεχνική) ιδιοφυΐα και στροφή σε έναν τρόπο εξάσκησης με τη συλλογικότητα στον πυρήνα της.

Η Τζόαν Τρόντο, πολιτική θεωρητικός και φεμινίστρια που μελετά τη φροντίδα για περισσότερα από 20 χρόνια, μαζί με την συνεργάτιδά της Μπερενίς Φίσερ, την ορίζουν ως εξής: «...φροντίδα θεωρείται οποιαδήποτε δραστηριότητα που περιλαμβάνει ό,τι κάνουμε για να διατηρήσουμε, να συνεχίσουμε και να επισκευάσουμε τον «κόσμο» μας...».(6)

Η «οικονομία της φροντίδας» εξετάζει τη φροντίδα ως μια πολιτική πράξη υπό το πρίσμα ενός καινοτόμου οικονομικού οράματος, ένα μέσο αυτοδιάθεσης, ένας τρόπος σύνδεσης της εργασίας και της ευχαρίστησης της φροντίδας για άλλους, ώστε να διαμορφωθεί ένα ουσιαστικό μοντέλο συλλογικής διαβίωσης. Η φροντίδα που γίνεται κατανοητή ως κοινό ήθος πρέπει να αντιμετωπιστεί, να ενσωματωθεί και να χρησιμοποιηθεί για να προτείνει ένα παράδειγμα βιώσιμης, ηθικής διαβίωσης, και μιας κοινωνίας όπου η φροντίδα θα κατέχει θεμελιακό ρόλο. Πρόσβαση σε πόρους και παροχές, επανεξέταση της εμπορευματοποίησης των υποδομών, ανοικτότητα στον πειραματισμό και την ποικιλομορφία, είναι μόνο μερικά από τα βήματα που μπορεί να κάνει μια αγορά για να δείξει ότι μπορεί και θέλει να φροντίζει περισσότερο. Πριν από όλα αυτά, όμως, προηγείται ένα απαραίτητο βήμα: να μπορέσουμε να φανταστούμε «εκ νέου την οικονομία ως μια καθολική διεργασία που θα μας δίνει την ευχέρεια να φροντίζουμε ο ένας τον άλλον».(7)

Μια πιθανή απάντηση στις αρχικές ερωτήσεις «πως μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν κόσμο φροντίδας» και «τι θα γινόταν αν η φροντίδα ήταν το πρωταρχικό και κύριο μέτρο με το οποίο διαρκώς σταθμίζουμε τους πάντες και τα πάντα» θα μπορούσε ίσως να είναι πως η προτεραιοποίηση της φροντίδας (όχι μόνο από τους ανθρώπους αλλά και από το «φροντιστικό» κράτος) ίσως να μας προσφέρει «τη γλυκιά παρηγοριά ότι ζούμε σε έναν κόσμο που εκτιμά την αξία όλων των πλάσμάτων του και, εξίσου σημαντικό, δουλεύει για την εξυγίανση και τον ανεφοδιασμό

των πόρων στους οποίους βασιζόμαστε». Μια τέτοια συνθήκη, η οποία προϋποθέτει αμοιβαία δέσμευση να φροντίζουμε τον κόσμο, αντοχή και υπομονή, μοιάζει συγχρόνως ελπιδοφόρα και ουτοπική, και ασφαλώς δεν θα εξαφανίσει αμέσως τις φοβίες μας, ίσως όμως προσφέρει μια ελαχιστοποίησή τους, και περισσότερη πίστη στην «κοινή μας ανθρωπιά και αλληλεπίδραση, όποιες κι αν είναι οι πολυφωνίες και οι μεταβαλλόμενες ανάγκες μας, και ειδικά αυτές που έχουμε μάθει να απαρνούμαστε και να δυσφημούμε».(8)

Αυτή τη στιγμή διασχίζουμε μια «πύλη» και βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια πρόκληση: είτε να επιστρέψουμε στη ζωή όπως την ξέραμε πριν την πανδημία, είτε να οργανωθούμε ώστε όσα βιώσαμε κατά τη διάρκεια της πανδημίας να αποτελέσουν τα θεμέλια για μια νέα αρχή, με προοπτικές, πλαίσια και υποδομές.(9) Η ευτυχία, ή *ευδαιμονία*, αν θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε τον αριστοτελικό όρο για το ύψιστο αγαθό της ζωής, το «τελικό σημείο αναφοράς όλων των αγαθών στη ζωή του ανθρώπου» προϋποθέτει συνεργατικές πρακτικές σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, και αμοιβαία δέσμευση για προτεραιοποίηση μιας οικουμενικής φροντίδας.(10) Ίσως μια νέα συνθήκη, που θα αποδέχεται την πολυπλοκότητα των ανθρώπινων αναγκών και θα τοποθετεί τη φροντίδα στο κέντρο του ενδιαφέροντος, να καταφέρει να μετριάσει την αβεβαιότητα και απαισιοδοξία που βιώνει το μεγαλύτερο μέρος του παγκόσμιου πληθυσμού...

(1) Η Κολεκτίβα της Φροντίδας, *Το Μανιφέστο της Φροντίδας: η πολιτική της αλληλεξάρτησης* (2020). μτφ. Χριστιάνα Σμυρνιώτη (2022), εκδ. ΡΟΠΗ.

(2) Joan C. Tronto, *Caring Democracy. Markets, Equality, and Justice*. New York University Press, (2013), 2

(3) *Το Μανιφέστο της Φροντίδας*, 28

(4) Silvia Federici, *Feeling Powers Growing: An Interview with Silvia Federici*. Joyful Militancy (2018).

<https://joyfulmilitancy.com/2018/06/03/feeling-powers-growing-an-interview-with-silvia-federici/>

(5) Dana Kopel, "Against Artsploitation: Unionising the New Museum" (September 2021).

<https://thebaffler.com/salvos/against-artsploitation-kopel>

(6) Joan C. Tronto, *Caring Democracy*, 19

(7) *Το Μανιφέστο της Φροντίδας*, 110

(8) *Το Μανιφέστο της Φροντίδας*, 105

(9) Arundhati Roy, "The Pandemic is a portal", *Financial Times* (April 3, 2022). <https://www.ft.com/content/10d8f5e8-74eb-11ea-95fe-fcd274e920ca>

(10) Θ. Πελεγρίνης, *Αρχές Φιλοσοφίας*, ΟΕΔΒ, 2002.

Χρήσιμες πληροφορίες

Τι προσφέρει το Πρόγραμμα

Διαμονή & διατροφή για το διάστημα του προγράμματος – 15 με 22 Οκτωβρίου 2022 – στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης (Minos Beach art hotel)

Μεταφορά από και προς το αεροδρόμιο του Ηρακλείου

1 αεροπορικό εισιτήριο μετ' επιστροφής στο Ηράκλειο Κρήτης

Per diem 20 ευρώ

Διάθεση τριών (3) μηνών από την ολοκλήρωση του προγράμματος για την παραγωγή πρωτότυπου υλικού

Τι αναμένεται από τους Residents

Παρουσίαση του μέχρι τώρα ερευνητικού έργου με ιδιαίτερη έμφαση στη συγκεκριμένη θεματική

Ενεργή συμμετοχή σε workshops, επιτόπια έρευνα, και συζήτηση

Παραγωγή πρωτότυπου υλικού (κείμενο, βίντεο, φωτογραφία, αφίσα, ποίηση κλπ...) που θα συμπεριληφθεί στην έντυπη και ηλεκτρονική δημοσίευση

Χρονοδιάγραμμα

Λήξη υποβολής αιτήσεων: **20 Αυγούστου** 2022

Αξιολόγηση & επιλογή: **9-12 Σεπτεμβρίου** 2022

Ανακοίνωση επιτυχόντων: **15 Σεπτεμβρίου** 2022

Υλοποίηση Προγράμματος: **15-22 Οκτωβρίου** 2022

Οι καλλιτέχνιδες Ισμήνη Κινγκ & Ιλεάνα Αρναούτου, νικήτριες του Βραβείου Τέχνης Ιδρύματος Γ&Α Μαμιδάκη 2022, καθισμένες στο έργο τους, *Tender shell geophilia* (Sculpture Garden, MBah)

Ακολουθεί μια ενδεικτική βιβλιογραφία που αφορά τη θεματική της φροντίδας. Σε καμία περίπτωση δεν είναι εξαντλητική. Περιλαμβάνει βιβλία, άρθρα, καταλόγους εκθέσεων, *projects*, συνεργασίες, συνδέσμους κ.λπ., όλα όσα διαβάσαμε και μας ενέπνευσαν να θελήσουμε όχι μόνο να εξερευνήσουμε το θέμα περαιτέρω και πιο δημιουργικά, αλλά να δούμε την ανάγκη να επεκτείνουμε σημαντικά την ελληνική βιβλιογραφία και έρευνα...

A Bureau for Self-Care: Interdependence versus Individualism, (e-flux journal #119, June 2021)
<http://thebureauofcare.org/2021/10/5-a-bureau-for-self-care-interdependence-versus-individualism-e-flux-journal-119-june-2021/>

C. Hauskeller, "Care Ethics and Care Contexts: Contributions from Feminist Philosophy" (East Asian Science, Technology and Society: an International Journal) 2019
https://www.academia.edu/66537973/Care_Ethics_and_Care_Contexts_Contributions_from_Feminist_Philosophy

Chatzidakis, Andreas, J. Hakim, J. Littler, C. Rottenberg, L. Segal. *The Care Manifesto* (2020). Μετάφραση Χ. Σμυρνιώτη (2022), εκδόσεις ΡΟΠΗ.

Dowling, Emma. *The Care Crisis: What Caused It and How Can We End It?* Verso (2021).

Exhibition catalogue "... of bread, wine, cars, security, and peace." Kunsthalle Wien 2020, curayed by WWH → https://kunsthallewien.at/101/wp-content/uploads/2020/01/Booklet_of-bread-wine_EN.pdf?x66339

Federici, Silvia, Clara Bergman, Nick Montgomery, Feeling Powers Growing: An Interview with Silvia Federici → <https://joyfulmilitancy.com/2018/06/03/feeling-powers-growing-an-interview-with-silvia-federici/>

Federici, Silvia. *Caliban and the Witch* (2004).

Federici, Silvia. *Revolution at point zero: housework, reproduction, and feminist struggle*. Common Notions (2012).

Federici, Silvia. *Wages Against Housework* (1975).

Fokianaki, iLiana and The Bureau of Care: <http://thebureauofcare.org/>

Fokianaki, iLiana. "The Collective of Care: Responsibility, Pleasure, Cure – Parts 1 & 2". Gropius Bau, 2021.
<https://www.berlinerfestspiele.de/en/gropiusbau/programm/journal/2021/iliana-fokianaki-the-collective-of-care.html>

Fotaki, M. Islam, G. Antoni, A. Business ethics and care in organizations. Routledge (2022).

<https://decolonizehellas.org/en/cosmopolitics-heteropolitics-and-epistemologies-of-the-south-discourses-on-decoloniality-in-greece-between-theory-and-activism/>

<https://journal.rupert.lt/public-programme-archive-2020/pilnas-rupecio-klausymas/>

<https://journal.rupert.lt/wp-content/uploads/2021/01/Care-from-the-Underground.pdf>

<https://journal.rupert.lt/wp-content/uploads/2021/01/I-dont-care.pdf>

https://warwick.ac.uk/fac/cross_fac/cim/people/maria-puig-de-la-bellacasa/

https://who-cares.eu/media/pages/resources/other-rooms-publication/384509056a-1617178315/rupert_other_rooms_digital-publication_eng.pdf

<https://who-cares.eu/resources>

Karga, Valentina (Prof. University of the Arts (HFBK) Hamburg): <https://www.valentinakarga.com/>

Kopel, Dana. "Against Artsploitation: Unionising the New Museum", (September 2021)
<https://thebaffler.com/salvos/against-artsploitation-kopel>

Lorde, Audre. "Uses of the Erotic: The Erotic as Power" <https://ws202.files.wordpress.com/2011/11/kic-document4.pdf>

Lorde, Audre. Now series: "Self-Care as Political Welfare" <https://hunter.cuny.edu/news/audre-lorde-now-series-self-care-as-political-welfare/?news-feed=online&source=/news/>

Lorde, Audre. *Sister Outsider: Essays and Speeches by Audre Lorde*, 1984

Lorde, Audre. *Zami: A New Spelling of my name*, 1982

Lykourioti, Iris. "Cosmopolitical Technogeographies: Epistemologies of the South and artifacts-artifices. Toward a decolonization of design" - COSMOPOLITICS, HETEROPOLITICS, AND EPISTEMOLOGIES OF THE SOUTH: DISCOURSES ON DECOLONIALITY IN GREECE, BETWEEN THEORY AND ACTIVISM. 27/05/2021 Workshop Decolonize Hellas.

Ndikung, Bonaventure Soh Bejeng. *The Delusions of Care*. Archive Books (2021).

Pirate Care Project, <https://pirate.care/>

Puig de la Bellacasa, Maria. *Matters of care: speculative ethics in more than human worlds, Posthumanities*. Minnesota: University of Minnesota Press, (2017).

Riga, Eleni: <https://arcathens.org/2020/04/30/riga-essay/>

Room to Bloom: <https://www.roomtobloom.eu/>

Roy, Arundhati. "The Pandemic is a portal", Financial Times (April 3, 2022). <https://www.ft.com/content/10d8f5e8-74eb-11ea-95fe-fcd274e920ca>

Szreder, Kuba. *Abc of the projectariat. Living and working in a precarious art world*. Manchester University Press (2021).

Tronto, Joan C. (1995). "Caring as the Basis for Radical Political Judgements". *Hypatia* 10 (2): 141-49.

Tronto, Joan C. *Caring Democracy: Markets, Equality and Justice*. New York University Press (2013).

Zechner, Manuela. "To Care as we Would Like to: Socio-ecological crisis and our impasse of care"
<https://www.berlinerfestspiele.de/en/gropiusbau/programm/journal/2021/manuela-zechner-to-care-as-we-would-like-to.html>

Τάσης, Θεοφάνης. *Πολιτικές του Βίου II: Επιμέλεια Εαυτού στην Εικονιστική Κοινωνία*. ΑΡΜΟΣ (2017).

